

ΤΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Γ. Ἀργυροπούλου : «Τὰ μάτια τῆς ἀγάπης».— Κυρίας Οὐρανίας Ζαβιτσιάνου : Ἴσχυς τοῦ μίσους (Κεντρικόν).— Γ. Ἀσπρέα : «Ὀχλοκρατία» (Θέατρον Κοτοπούλη).

Τὰ δύο μονόπρακτα, ποῦ ἐπαίχθησαν εἰς τὸ Κεντρικόν, πρὸ ἡμερῶν, δὲν εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ τὰ ἴδω. Καὶ δυστυχῶς ἐπανάληψις τῶν δὲν ἐπραγματοποιήθη μέχρι τῆς στιγμῆς, ποῦ παραδίδω τὰ χειρόγραφα μου εἰς τὸ τυπογραφεῖον. Ὅφειλω ὁμῶς εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῶν τὴν χρονογραφικὴν ἀναγραφὴν τῆς ἐντυπώσεως τῶν ἔργων τῶν, ἢ ὅποια φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε γενικῶς καλῆ. Φίλος δραματικὸς συγγραφεὺς, εἰς τοῦ ὅποιο τὴν γνώμην ἔχω πολλὴν ὑπόληψιν, μοῦ διέτύπωσεν ὡς ἐξῆς τὰς ἐντυπώσεις του. Τὸ ἔργον τοῦ κ. Ἀργυροπούλου, διήγημα μᾶλλον σκηνοθετημένον, παρὰ σκηρικόν ἔργον, μὲ βλα αὐτὰ ἔχει ἀρετὰς ψυχολογίας τῶν προσώπων, εὐχάριστον διάλογον καὶ κάποιαν ποιητικὴν πνοήν. Τὸ ἔργον τῆς κ. Ζαβιτσιάνου, δραματικώτερον, ἐντονώτερον, μὲ ἰσχυροὺς χαρακτηριστὰς καὶ μὲ γοργὴν ὄρασιν, συνεκράτησε περισσότερο τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἔδωκε ζωηρὰς συγκινήσεις. Ἐντούτοις φαίνεται μᾶλλον διασκευὴ ξένου ἔργου παρὰ πρωτότυπον. Καὶ ὡς διασκευὴ ὅμως εἶναι ἀρκετὰ ἐπιτυχημένη καὶ ἐφ' ὅσον ἡ συγγραφεὺς του τὸ παρουσιάζει ὡς πρωτότυπον ὑποχρεούμεθα νὰ τὸ δεχθῶμεν καὶ νὰ τὸ κρίνωμεν ὅπως μᾶς προσφέρεται.

Ἡ «Ὀχλοκρατία» τοῦ κ. Ἀσπρέα ἐξακολουθεῖ νὰ προκαλῆ συρροὴν εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη. Τὸ ἔργον δὲν ἔχει βέβαια τὴν ἀξίωσιν νὰ κριθῆ ὡς δράμα. Ἡ πρόθεσις τοῦ συγγραφέως ν' ἀνεβάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς μίαν χαρακτηριστικὴν ἐποχὴν τῆς δευτέρας μᾶς βασιλείας, μὲ βλα σχεδὸν τὰ βασιλικά καὶ πολιτικὰ πρόσωπα, ποῦ ἔδρασαν κατ' αὐτήν, καὶ μὲ μίαν ἱστορικῶς πιστὴν ἀναπαράστασιν γεγονότων, χαρακτήρων καὶ ψυχολογιῶν, ἢ πρόθεσις αὐτῆ τοῦ συγγραφέως τὸν ἔφερε, κατ' ἀρχὴν, εἰς μίαν θεληματικὴν βέβαια προτίμησιν ἐνὸς θεατρικοῦ εἶδους, τοῦ ὅποιο προηγούμενον ἔχομεν τὴν «Κατοχὴν» τοῦ κ.Γ.Βώκου καὶ τὸ ὅποιον ὁ κ. Γεώργ. Βλάχος ἐχαρακτήρισε μὲ εὐτυχὴ κυριαλεξίαν, ὡς ἀναδρομικὴν ἐπιθεώρησιν.

Τὸ ἔργον τοῦ κ. Ἀσπρέα ἔχει βέβαια ἓνα ἰσχνότατον δραματικὸν μῦθον, περὶ τὸν ὅποιον ἐξελλίσσονται αἱ σκηναί, ποῦ θέλει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ, καὶ κινῶνται τὰ πρόσωπα, ποῦ ζητεῖ νὰ μᾶς ζωντανεύσῃ. Ἄλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς δὲν εἶναι παρὰ ἓνα συνδετικόν

σημείων προσώπων και σκηνών. "Ό,τι μάς ενδιαφέρει επομένως εις ένα έργον παρομοίας ιδέας και φύσεως, είναι ή δημιουργία της ιστορικής ατμόσφαιρας και ό πιστός χαρακτηρισμός των προσώπων. Και εις τά δύο ό συγγραφές επέτυχεν αρκετά, βοηθούμενος και από την σχετικήν επιμέλειαν της σκηνοθετήσεως του έργου του και από τας καλās προσπάθειας των ήθοποιών, οι οποίοι είχαν αναλάβει τό δύσκολον έργον ν' αναπαραστήσουν πρόσωπα σχεδόν χθεσινά και γνοιστά όχι μόνον εις τούς γεροντοτέρους.

Η έπιτυχία του συγγραφέως, υπό την έποψιν αυτήν, όφείλεται βεβαίως εις την ιστορικήν του ένημερότητα, την προσεκτικήν μελέτην της έποχής και την επιμελή άνίχνευσιν του ύφους των προσώπων του. δια μέσου των άνεκδότων της ζωής των, των πολιτικών των λόγων και της ζωντανής παραδόσεως. "Έτσι παρουσιάσθησαν και έζωντάνευσαν επί της σκηνής ή δξύνοια, ή αισθηματική χάρις και ή πολιτικότητα του βασιλέως Γεωργίου Α', ή αγαθότης και τό πρακτικόν πνεσμα του 'Αλεξ. Κουμουνοδούρου, ή ρητορικότης του 'Επ. Δελιγεώργη, ή πολιτική και ήθική άκαμψία του Τρικούπη, αι καλύτεραι έπιτυχίαι της «'Όχλοκρατίας» μαζί με τόν αύλικόν Καλλίνσκην. 'Ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης απέμεινε μόνον — άγνωσθ διατί — άτελώς σκιτσαρισμένος. Ούτε μία φράσις από την χαρακτηριστικήν του περιφραστικότητα δέν έχρησιμοποιήθη δια νά ζωντανεύση έμπρός μας τόν πολιτικόν, που έπήρεν όπισω του τά πλήθη επί σειράν έτών, ως μηχανητισμένα. Τά αυτά θα ήμπορούσα νά έπαναλάβω και δια τά πρόσωπα των ξένων διπλωματών και των γυναικών των Πρεσβειών, τά όποια όμως έχουν μάλλον έπεισοδιακόν χαρακτήρα και εις τά όποια δια λόγους ίσως προοπτικής, παρημέλησε φαίνεται από σκοπού ό συγγραφέας. Και θα έκαμνα έξαίρεσιν μόνον δια την ρωσίδα κατάσκοπον, την όποιαν ένεσάρκωσε με την γνωστήν της δύναμιν ή δεσποινίς Κοτοπούλη, μολοντί ή σκηνή της τελευταίας πράξεως, όπου με άπίθανον σαμφασονισμόν ψαχουλεύει εις τά Γραφεία του βασιλέως και ύπεξαιρεί μυστικά έγγραφα, μου φαίνεται παραπολύ κινηματογραφική.

'Όπωςδήποτε ή «'Όχλοκρατία», ως αναδρομική πολιτική επιθεώρησις, είναι μία έπιτυχία του είδους αυτού. Και πρέπει ν' αποδοθῆ και ό δίκαιος έπαινος πρὸς τούς ήθοποιούς, οι όποιοι έκράτησαν τούς κυριωτέρους ρόλους, — ρόλους με δυσκολίας όχι μόνον έσωτερικάς, αλλά και έξωτερικάς, από τας όποιας ήμπορούσε σημαντικῶς νά διακινδυνεύση ή έπιτυχία των. "Αν δέν υπήρξεν αύτή τελεία, πρέπει νά όμολογήσωμεν ότι δέν ήτο δυνατόν και νά είναι άπόλυτος.

'Όπωςδήποτε τό είδος ήρесе και ό κ. 'Ασπρέας θα ήμπορούσε νά τό καλλιεργήση συστηματικώτερα, ως θεατρικός χρονογράφος του καλοῦ παλαιού καιροῦ.